

TERNOPIL COMMUNITY

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ГРОМАДА

INVESTMENT PASSPORT

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПАСПОРТ

DEVELOPED INFRASTRUCTURE

РОЗВИНЕНА ІНФРАСТРУКТУРА

Favourable location
Engineering and
transport infrastructure

Вигідне розташування
Інженерна та
транспортна інфраструктура

INVESTMENT POTENTIAL

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Favourable investment climate
Successful investment experience
Effective investment proposals

Сприятливий інвестиційний клімат
Успішний досвід інвестування
Ефективні інвестиційні пропозиції

ECONOMIC POTENTIAL

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Diverse economy
High rates of
development

Різномпланова економіка
Високі темпи
розвитку

Довідкова інформація:

Інвестиційний паспорт розроблено в межах програми міжнародної співпраці EU4Business: відновлення, конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП за співфінансування Європейського Союзу та уряду Німеччини. Програма спрямована на підтримку економічної стійкості, відновлення та зростання України, створення кращих умов для розвитку малих і середніх підприємств (МСП), а також підтримку інновацій та експорту. Детальніше: www.eu4business.org.ua
Стратегічний виконавець програми – німецька федеральна компанія GIZ Ukraine. Партнер з виконання – «Громадська організація «Вест Юкрейн Діджитал».

Зміст інвестиційного паспорту є виключною відповідальністю «Громадська організація «Вест Юкрейн Діджитал».

2023

@TERNOPIL.RADA

Why Ternopil community	04
About Ternopil CTC	05
Transport & logistics	06
Labour potential	08
Innovation in management	09
Investments	10
International cooperation	11
Industry	12
Investment policy	13
Investment proposals	14
Trade	22
Budget capacity	23
Tourism & leisure	24
Indicators of development	25

Investment passport is a comprehensive newsletter that contains the main indicators of the community social and economic development, as well as other information about the city and provides investors with an idea of its investment climate and investment opportunities.

Investment passport has been prepared by Rating agency «IBI-Rating» LLC.

IBI RATING
RATING AGENCY

Чому Тернопільська громада	26
Про Тернопільську МТГ	27
Транспорт та логістика	28
Трудовий потенціал	30
Інновації управління	31
Інвестиції	32
Міжнародна співпраця	33
Промисловість	34
Інвестиційна політика	35
Інвестиційні пропозиції	36
Торгівля	44
Бюджетні можливості	45
Туризм та дозвілля	46
Показники розвитку	47

Інвестиційний паспорт - комплексний інформаційний бюлетень, який містить основні показники соціально-економічного розвитку громади, а також інші відомості про місто та дає інвестору уявлення про інвестиційний клімат та інвестиційні можливості.

Інвестиційний паспорт підготовлений ТОВ «Рейтингове агентство «ІБІ-Рейтинг».

IBI RATING
RATING AGENCY

*DEAR COLLEAGUES,
WELCOME ALL WHO ARE INTERESTED IN THE
DEVELOPMENT OF TERNOPIIL COMMUNITY!*

For the second year already, Ukraine is repulsing russian aggression with dignity, the key to victory in the war over which is the stability of communities and the strength of Ukrainians.

Ternopil community makes maximum efforts to provide for all the needs of Ukrainian defenders, hospitably receives residents who were forced to leave their homes, creates conditions for starting or transferring businesses from other regions, and is an active participant in humanitarian international programs and missions.

I am sure that Ukraine and Ternopil will withstand this challenge of war with dignity over its more than 480-year history. The victory, which will ensure security both in Europe and in other parts of the world, will be the main factor for the economic growth of Ukraine, increasing the competitiveness of business and the welfare, comfort of life of the population, realizing the interests of communities.

In the face of existing challenges, Ternopil community remains open to further cooperation and establishing constructive business relations with investors, representatives of business circles and everyone who cares about the development of the community and the country.

So, I invite you to get to know Ternopil community and its investment potential!

Sincerely,
Mayor of Ternopil city
Serhiy Nadal

*ШАНОВНІ КОЛЕГИ,
РАДИЙ ВІТАТИ ВСІХ, ХТО ЗАЦІКАВИВСЯ
РОЗВИТКОМ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ!*

Вже другий рік Україна гідно дає відсіч російській агресії, запорукою перемоги у війні над якою у тому числі є стійкість громад та міцність українців.

Тернопільська громада докладает максимальні зусилля для забезпечення всіх потреб українських захисників, гостинно приймає мешканців, які вимушено покинули свої домівки, створює умови для започаткування або перенесення бізнесу з інших регіонів, є активним учасником гуманітарних міжнародних програм та місій.

Впевнений, цей виклик війни Україна та Тернопіль за більш ніж свою 480-літню історію витримає із гідністю. Перемога, яка забезпечить безпеку як в Європі, так і в інших частинах світу, стане головним поштовхом до економічного зростання України, підвищення конкурентоспроможності бізнесу, збільшення добробуту та комфорту життя населення, реалізації інтересів громад.

В умовах наявних викликів Тернопільська громада залишається відкритою для подальшого співробітництва та налагодження конструктивних ділових зв'язків з інвесторами, представниками ділових кіл і всіма, кому є небайдужим розвиток громади та країни.

Отже, запрошую Вас ближче познайомитися з Тернопільською громадою та її інвестиційним потенціалом!

З повагою,
Міський голова
Сергій Надал

Ternopil is a cozy, hospitable, comfortable for living and leisure European city

Diploma of the Council of Europe. Flag of Honour of the Council of Europe. Table of Honour of the Council of Europe.

Ternopil was founded on 15 April 1540, when Polish King Sigismund I issued a charter of foundation of the city and ownership of the land around it to Grand Crown Hetman, Mr. Jan Tarnovs'ky

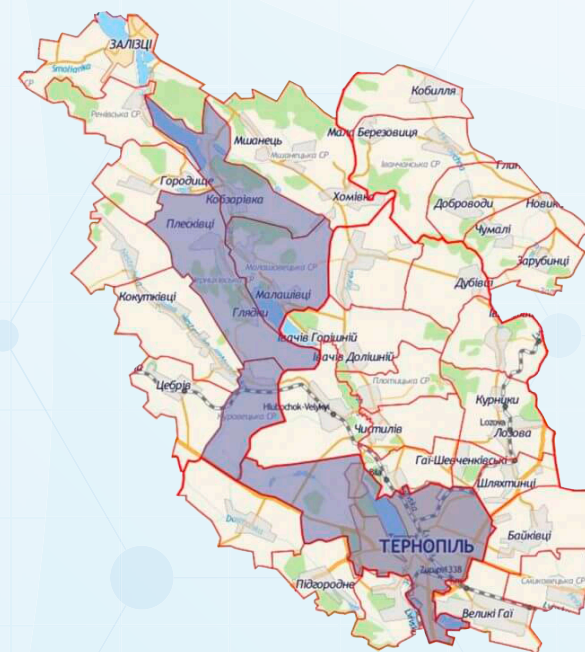
- I Convenient geographical location
- II Developed transport connections
- III Significant number of recreational facilities and spaces, the presence of water objects
- IV Availability of resources for production organization
- V High level of ecology
- VI High share of the economically active population
- VII Positive demographic dynamics
- VIII Low level of crime
- IX Developed network of banking and credit institutions
- X Availability of scientific potential and highly professional workforce
- XI Openness and transparency of the city government
- XII Experience in cooperation with IFO in the field of projects and activities in various field
- XIII Developed construction industry
- XIV Cultural and historical heritage
- XV Availability of the concept, official registration and practical implementation

DEVELOPMENT STRATEGY OF TERNOPIL CITY TERRITORIAL COMMUNITY TILL 2029

- QUALITY OF LIFE IMPROVEMENT**
  - I. Modernization of housing and municipal infrastructure.
  - II. Energy efficiency.
  - III. Providing the effective development of the city.
  - IV. Development of transport infrastructure.
  - V. Providing the effective community building.
  - VI. Implementation of modern community management system based on the Smart City concept.
- COPMPETABLE COMMUNITY ECONOMY**
  - I. Development of priority industries of the economy.
  - II. Development of investment and international activities of the community.
- COMMUNITY WITH QUALITY SOCIAL SERVICE, DIVERSE CULTURAL AND SPORTS ENVIRONMENT**
  - I. Achieving a high level of medical care.
  - II. Providing quality and up-to-date education.
  - III. Effective social people protection.
  - IV. Diverse cultural environment.
  - V. Development of physical culture and sports.

Ternopil is the center of Ternopil region and Ternopil city territorial community, established on 21 November 2018, which also includes ten rural settlements.

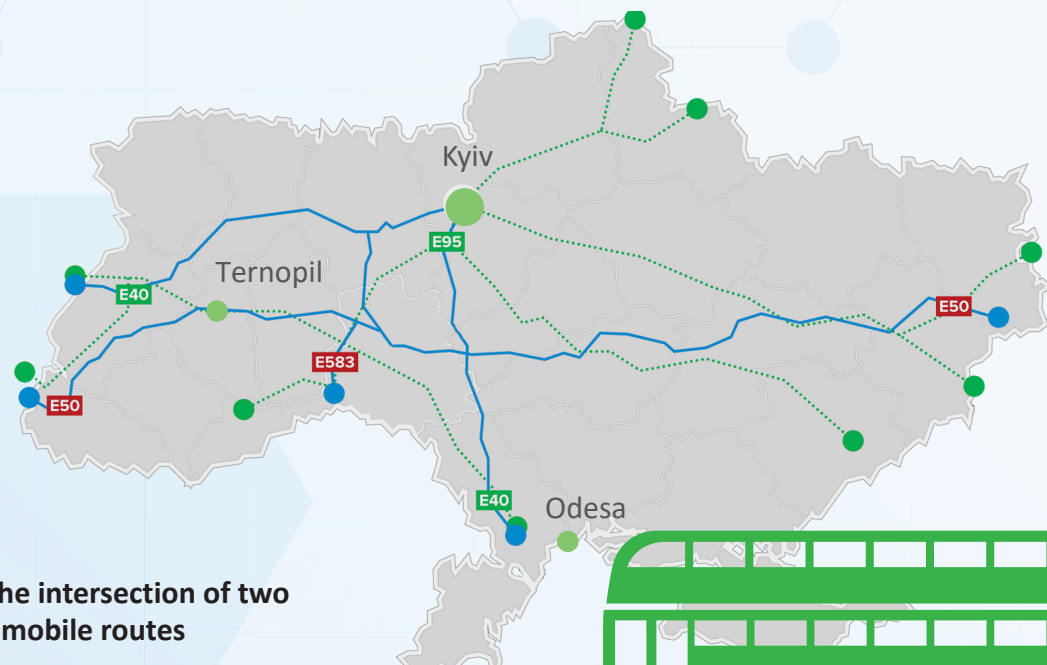

	Ternopil	Ternopil CTC
Area	59.0 km ²	167.2 km ²
Population	225.1 ths ppl	228.1 ths ppl
Employed	~118 ths ppl	

The Seret River flowing through Ternopil, along with the pond, form the water reservoir located in the central part of the city being the city's visiting card, recreation and entertainment center.

- 6th place**
 2021
 6th place in the transparency rating of the largest cities in Ukraine, compiled by Transparent Cities
- 1st place**
 2020
 Among cities with developed e-democracy according to the forum by Ministry of Digital Transforming of Ukraine
- 1st place**
 2020
 Nominated as the Best energy-saving city according to the forum by Kyiv Smart City Forum
- 5th place**
 2020
 In the rating list business running by Forbes
- 4th place**
 2020
 In the rating list of transparency in investment activity
- TOP-4**
 2021
 in the rating by the level of implementation of the open data policy compiled by the Ministry of Digital Transformation and USAID

Ternopil community has a convenient location and developed transport infrastructure

Ternopil is located at the intersection of two European automobile routes

European automobile route

E 50 Brest (France) - Nurenberg (Germany) - Prague (Czech Republic) - **Ternopil (Ukraine)** - Dnipro (Ukraine).

European automobile route

E 85 Klaipeda (Lithuania) - Warsaw (Poland) - **Ternopil (Ukraine)** - Bucharest (Romania) - Ruse (Bulgaria) - Olexandroupolis (Greece).

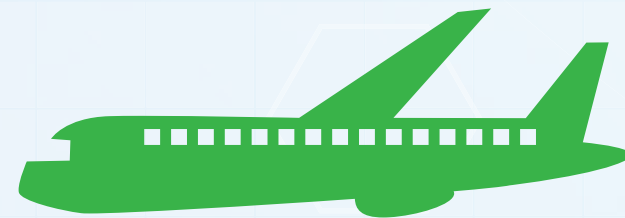

will connect ports of the Baltic Sea and the Black Sea.

Ternopil is included in the large-scale road construction project «Go Highway» an international transport corridor, that

Airports near Ternopil provide fast access to the EU and Asian countries

Outside the city there is «Ternopil» airport (TNL), which has a runway with artificial covering 2000 m long and 42 m wide, and can handle aircraft with a maximum take-off weight up to 61 tons.

The airport throughput capacity is 100 passengers an hour. The airport currently carries out charter irregular flights of transportation of passengers and cargoes to almost all the countries of the world.

The nearest airports are Lviv (120 km) and Kyiv (500 km).

The railway junction of Ternopil provides daily connection of domestic and international passengers transportation

The freight terminal «Ternopil cargo station» allows servicing 65.2 ths tons of cargo a day.

Railway station «Ternopil» - the main passenger terminal of the city with working capacity 17 ths people a day.

Through the city more than 30 pairs of trains pass.

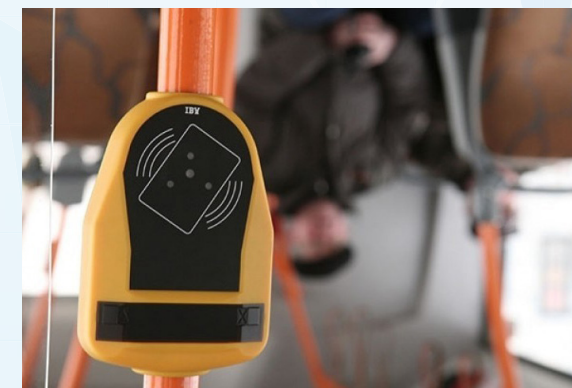
Ternopil-Przemysl	02:44	227 km
Ternopil-Dnipro	15:00	815 km
Ternopil-Kyiv	05:25	420 km
Ternopil-Odesa	08:29	683 km

Ternopil community is one of the examples of development of public transport, introducing innovative technologies and modernization of transport networks

There are 9 carriers operating in Ternopil community for passenger transportation, thereof 2 the largest are utility companies.

35 new MAZ and MAN buses, which run on the new route network, have been purchased. A plan for sustainable urban mobility has been developed.

Modernization of transport takes place in partnership with the **European Investment Bank**.

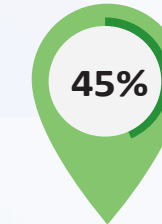
Ternopil is the first city where the project of the automated fare collection (AFC) system has been implemented.

The development of bicycle infrastructure is a priority area for the development of transport in **Community**.

The total length of motorways and bicycle lanes of the city will have amounted to 51.3 km, 2 000 bicycle parking spaces will have been arranged.

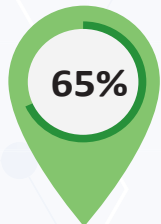
	Bus	Trolley bus
Number of routers	38	10
Number of vehicles	197	63
Length, km	590	116

of the passenger transportation - electric transport

of the passenger transportation - automobile transport

of freight traffic - railway transport

Ternopil received an award for the highest standards in the Transport Infrastructure Improvement at Kyiv Smart City Forum-2018.

Ternopil community has a significant labour potential and trains specialists in many professional areas

Ternopil community is an innovative city providing high quality of life, a city of Ukrainian traditions and spirituality

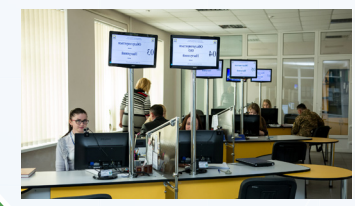
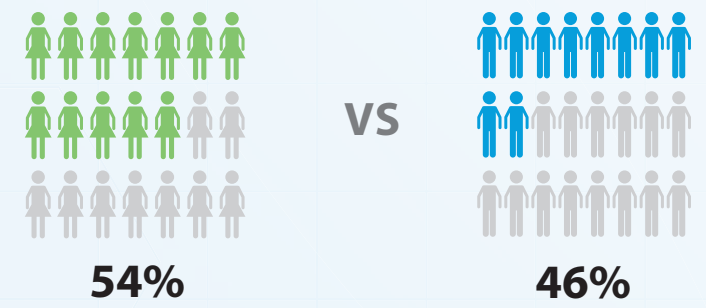
The following centers of decision approval regarding **Ternopil region** are located in **Ternopil**:

- Ternopil City Council and its departments
- Ternopil Regional State Administration and its departments
- Regional Governances
- Regional Court Agencies

Ternopil is one of the few cities in Ukraine where an increase of the population has been observed for a long period.

By gender structure, most of the population of **Ternopil** are women, of them - women of working-age account for 80%. The share of men of working-age account for 90%.

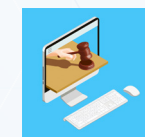
The share of the working age population is higher than average indicator in Ukraine.

Link to Administrative Service Center

Ternopil increases efficiency, openness and transparency of the government's activity using the latest information and telecommunication technologies.

Since 2013, in **Ternopil**, the Administrative Service Centre has been operating. The Center provides 301 services, including via electronic means.

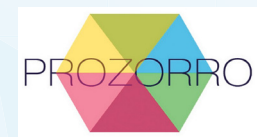
It were implemented e-auctions for temporary structure placement for entrepreneurial activity.

It was implemented the School Budget project that is a tool of public participation that allows students to improve the learning process and out-of-school time in their schools.

Since 2011, in the area of provision of administrative and non-administrative services by Ternopil city council, an ISO 9001:2015 quality management system has been applied.

In 2015, **Ternopil** has been one of the first to join the e-procurement system.

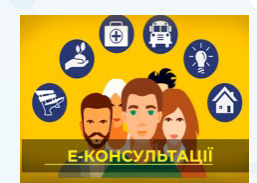
Since 2018, PROZORRO has been used to carry out tenders for the lease of communal property.

Since 2018, the smart card fare payment system has been used in the city public transport, thanks to which **Ternopil** citizens and the city guests can pay the public transport fare by a personalized «Social card of Ternopil resident» or an e-multi journey ticket.

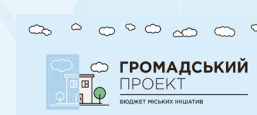
Is was established the Community Register that makes possible to improve the process of residents service. Also created the Resident Room that gives the possibility to receive municipal services remotely;

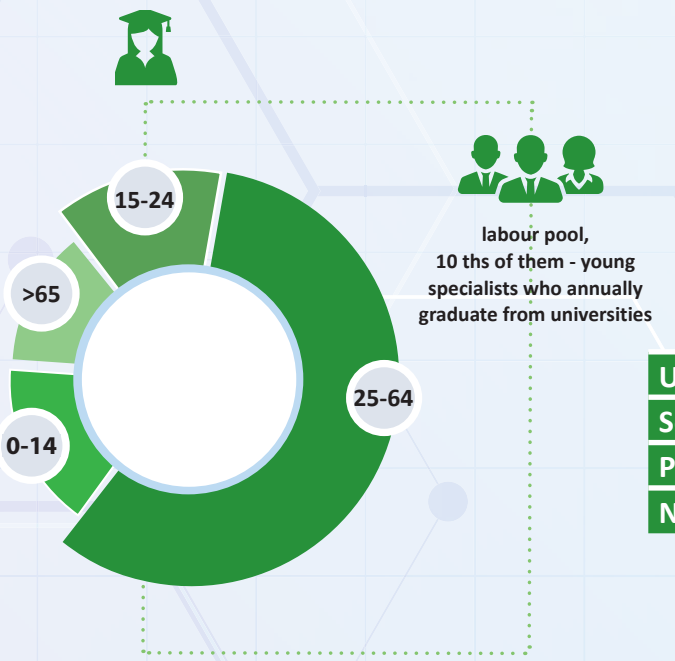
Since 2018, the participation of residents in the local self-government has been carried out in the format of electronic polls, consultations and discussion of normative acts.

Since 2015, the form of collective appeal of residents to the city authorities for collecting signatures in support of the e-petition on any issues within the competence of the authorities has functioned.

Since 2016, there has been a public budget, residents of **Ternopil** can submit projects, support them and observe how the winning projects have been implemented by the authorities.

The available labour potential given relatively low wages in **Ternopil**, create additional advantages for investors in terms of starting up and doing business in the city.

	Number
Universities	6
Secondary schools	24
Primary schools	6
Number of pupil	29.8 ths

The main competitive factor of **Ternopil** is the significant number of talented youth.

In the city's educational institutions students major in many specialties, i.e. from a plasterer to an IT expert.

In Ternopil community is an annual increase in volumes of investments, which are directed to renewal of fixed assets of enterprises, construction and infrastructure

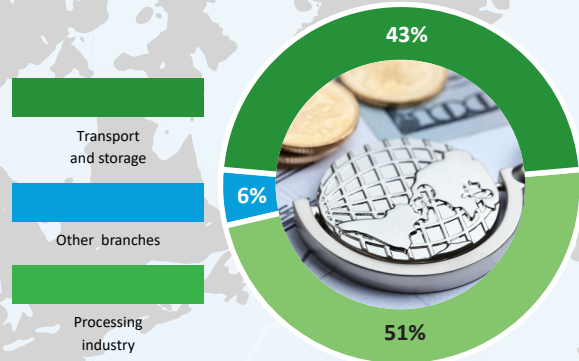
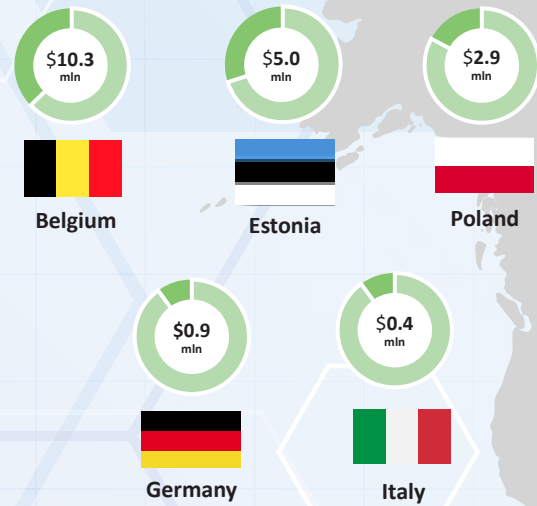
	2020	2021	2022
Capital investments	3.3	4.8	3.0
Investments in housing	1.1	1.6	1.0

Ternopil community increases investments in the infrastructure development and energy saving, including in partnership with international organizations

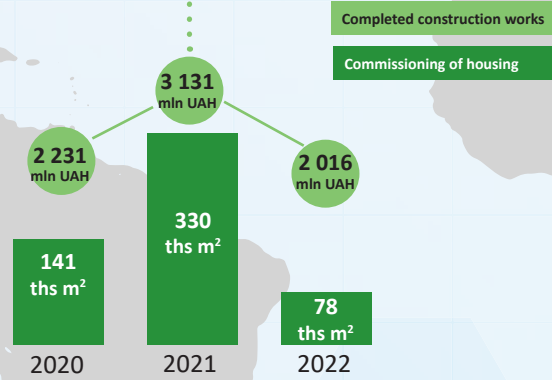

FDIs from 29 countries have been attracted to 70 enterprises of Ternopil.

Ternopil cooperates with 25 municipals of Europe and other countries.

- 1 184 mln UAH** Investments in residential and non-residential buildings
- 768 mln UAH** Investments in machinery and equipment
- 544 mln UAH** Investments in engineering structures
- 297 mln UAH** Investments in transport vehicles

Capital (domestic) investments, which are aimed at modernization of production enterprises and infrastructure, as well as in new construction, grow at a high rate.

Projects: **Enhancing energy efficiency under the program «DemoUkraine DH»** (implemented). It were modernized boilers and set 25 individual heating points based on newest technologies. Amount of financing: 0.7 mln EUR.
Reconstruction of the exterior lighting system «Mercury-free light» (under implementation). It is expected to reduce energy consumption thanks to implementation of modern energy-saving technologies.

Projects: **Infrastructure Development of the City - 2** (under implementation). Modernization of the water supply and sewage facilities with the use of modern technologies is underway. Amount of financing: \$36.7 mln.
Increasing energy efficiency in the district heating sector (under implementation). It is envisaged to install individual heat points. Amount of financing: \$25.7 mln.

Projects: **Deep thermal modernization of educational institutions** (under implementation). It is envisaged to carry out measures to improve energy efficiency in buildings. Amount of financing: €25.4 mln.
Public transport of the city (under implementation). It is envisaged to purchase 15 new low-floor buses. Amount of financing: €2.0 mln.

Project: **Modernization of the central supply system** (under implementation). The project envisages the reconstruction of the central heating and hot water supply systems. Amount of financing: €15.0 mln.

Ternopil is a participant of the European initiative «Covenant of Mayors» and permanent member of the Mayor's Club for economic growth.

Ternopil community has diversified production, whose volume over the past five years has more than three-fold increased

> 120 industrial enterprises

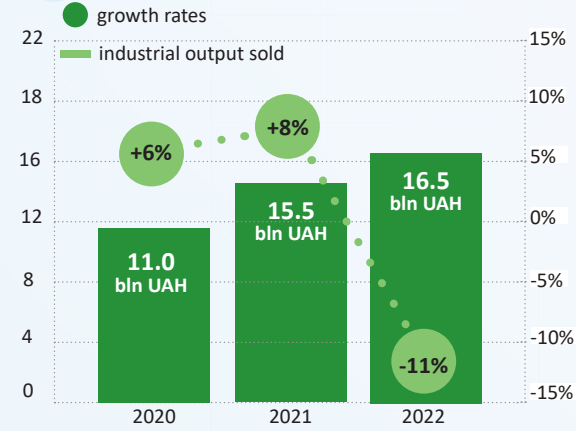
> 1.0 ths industrial SMEs

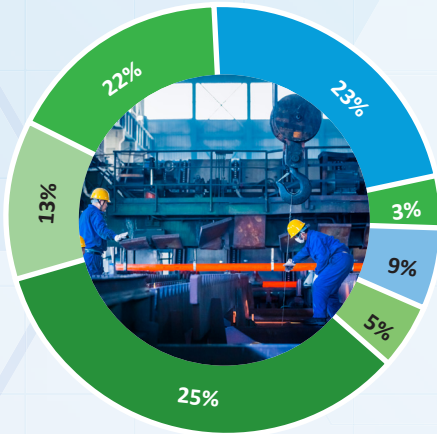
90% production consumes in Ukraine

> 4% share of innovative products

- Electricity, heating supplies
- Machinery
- Food products

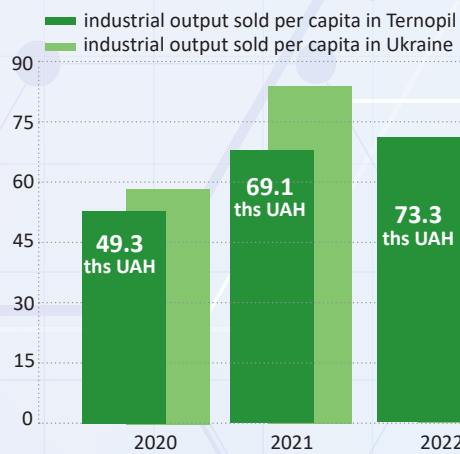

- Others
- Wood products
- Polymer materials & plastic
- Metal products

The basis of industry - enterprises of food, light, pulp and paper industry, production of electrical and electronic equipment, other non-metallic products.

Products are sold on the domestic market and for export.

	Ternopil Milk Factory	Producer of dairy under «Molokia»™
	Ternopil Brewery «Opillia»	Producer of beer and beverages under «Opillia»™
	«TerA»	Producer confectionary under «TerA»™
	Ternopil radio manufacturing plant «Orion»	Producer of professional radio facilities
	«Ternopharm»	Producer of pharmaceutical products
	Company «Elit-Plast»	Producer of extruded polystyrene foam Penoboard
	Furniture factory «Nova»	Producer of furniture

The city government provides support for the development of small and medium-sized businesses. And also creates favorable legal, organizational and economic conditions for its development.

- 3 284** Active SME legal entities
- 9 697** Active private entrepreneurs
- 46 909** The number of employed in SME
- 957.8 mln UAH** Revenues to the community budget from SME in 2022

Ternopil community has quite a developed industrial complex, as well as potential for preparing attractive proposals for investors

- 3.6 ths ha** land under construction
- 1.8 ths ha** land under forests
- 9.6 ths ha** agricultural land
- 0.9 ths ha** land under water

- 3.4 ths** objects of communal property
- 0.5 ths** buildings, premises of communal property
- 557 ths m²** area of buildings, premises of communal property

Development of the investment environment through the eurointegration processes. Promotion and improvement of community image as territory attractive for investment and cooperation

Restoration of the community industrial potential and promotion of development of the most perspective clusters of specialized branches of industry, the key industries being: light, food and electrotechnical

Creation of high-tech industries, introduction of mechanisms for promoting and stimulating the use of the up-to-date technologies. Granting benefits on payment of local taxes for the newly created enterprises

	2020	2021	2022
Privatized land plots	4.4 ha	0.2 ha	0.4 ha
Privatized real estate	0.3 ths m ²	9.8 ths m ²	0.1 ths m ²

Total area of the land of Ternopil CTC is 16.7 ths ha, including 5.9 ths ha - area of Ternopil.

In order to inform the society and business environment on the progress of the city development Ternopil CTC has been maintained the Rating of investment attractiveness.

Diya.Business support center for entrepreneurs in Ternopil is a project initiated by the Ministry of Digital Transformation of Ukraine, which helps entrepreneurs in creating, developing and scaling a business.

Services of the center:

- free consultations;
- meetings with experts and educational events;
- training intensives and system programs/courses;
- networking events, forums, conferences;
- mentoring support.

Over 1 year and 8 months of activity, the center provided more than 2,000 consultations, held more than 230 educational events and programs, and brought together more than 7,000 visitors and event participants.

Improvement of the business climate, creation of favourable conditions for development, implementation of mechanism of cooperation between community authorities and business entities. Resource and information provision. Formation of the entrepreneurship support infrastructure

Creation of favourable conditions to attract private owners who have long-term interests in developing privatized objects. Activation of privatisation and ensuring information transparency of the privatization process

Development of logistic infrastructure of the community (airport, logistic complexes)

To inform the business environment about available investment proposals and communal property facilities of Ternopil CTC, which are offered for sale or lease, a public register of such proposals is kept.

Link to investment proposals

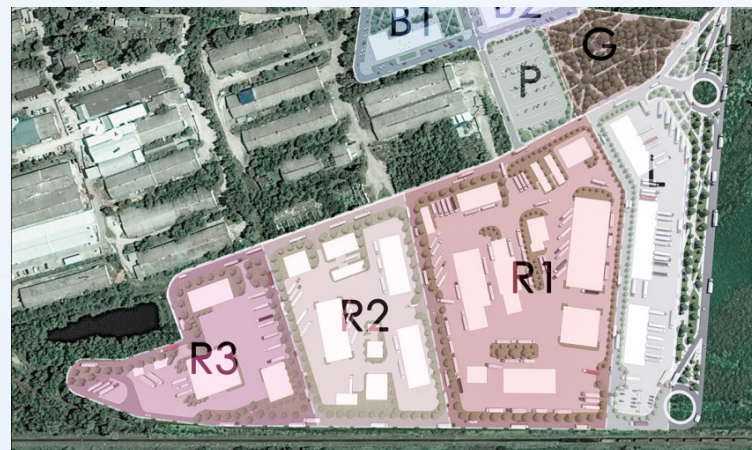
Link to investment announcements

Industrial park «Ternopil» is the newest project, created with the purpose to attract new production to a specially designated area with a well-equipped infrastructure

	Validity of industrial park:	30 years
	Location:	Ternopil, Mikulynetska st.
	Area of land plot:	15 ha
	Owner of land plot:	Ternopil city council
	Land plot purpose:	Processing and other industries
	Type of land plot:	«Greenfield», free of constructions
	Expected volume of investments:	€ 0,9 - € 1,4 mln / ha
	Period of filling of park:	2019-2025

A number of projects have been developed in **Ternopil community** aimed at improving infrastructure and raising social standards

	Project title:	Development-reconstruction of the leisure and recreation area
	Location:	Ternopil, district of «Dalny» beach, Chumatska st.
	Area of land plot:	22.9 ths m ²
	Expected volume of investments:	€ 1.3 mln

The main objective of the project - reconstruction of the territory near the Ternopil pond, which belongs to the regional landscape park «Zagrebellya» and creation of appropriate conditions for recreation of residents, tourists and visitors of the city.

It is envisaged to arrange bicycle paths, a scout park and a rope park, universal sports, children's playgrounds, establishment of a viewing platform, construction of a pier and equipping of the «Dalny» beach.

PRIORITY AREAS FOR INVESTMENTS

PROCESSING INDUSTRY

- Processing of agricultural raw materials
- Production of food products
- Production of baby food products

SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES

- Research to improve product quality and use of new technologies
- IT cluster

AUXILIARY PRODUCTION

- Transport and storage
- Hotels and restaurants
- Administrative and auxiliary services

ENGINEERING NETWORKS

	Distance to the railway:	100 m
	Distance to the gas pipeline:	100 m
	Distance to the power line:	250 m
	Distance to the water pipe:	250 m

[Links to urban planning documentation](#)

[Link to the concept of an industrial park](#)

	Project title:	Bus + bicycle = a low-emission transport system
	Location:	Ternopil, 10 bicycle stations
	Expected volume of investments:	€ 1.1 mln

The main objective of the project – improving the functioning of the public transport system by purchasing three low-emission hybrid buses and eighty public bicycles

There is a problem in the city related to a lot of travel time, due to an inadequate level of the functioning, low attractiveness and accessibility of the public transport to the city's residents. The public transport provision does not meet the needs of consumers.

The only solution is to create a system which will combine 2 elements, namely: a bus and a bicycle.

Construction of the Center for Rehabilitation and Rehabilitation Treatment

	Project name:	Construction of the Center for Rehabilitation and Rehabilitation Treatment
	Location:	Ternopil, Volynska st., 40
	Land area:	4.8 ha
	Land owner:	Ternopil city council
	Level of readiness:	Construction in progress
	Approximate volume of investment:	€ 8.8 mln

The main goal of the project is to strengthen infrastructural development in the field of providing medical services to the population, increase the quality and availability of advanced rehabilitation and restorative treatment, create new jobs, improve the socio-economic status of the community through the development of medical tourism.

The project is aimed at the completion of the construction of the therapeutic building of the City Communal Hospital №3 and the creation of a multidisciplinary medical facility on its basis - the Center for Rehabilitation and Restorative Treatment. The center will serve 2 350 persons per year.

The estimated payback period is 4-5 years.

ENGINEERING NETWORKS

	Distance to the railway:	5-6 km
	Distance to the sewer:	150 m
	Distance to the power line:	100 m
	Distance to the water pipe:	100 m

Construction of a hotel complex

	Project name:	Construction of hotel complex
	Location:	Ternopil, Chumatska st.
	Land area:	0,7 ha
	Land owner:	Ternopil city council
	Level of readiness:	Project proposal, available land plot
	Approximate volume of investment:	€ 2,3 mln

The main goal of the project – is to build a high-quality comfortable hotel complex of European level with 70 rooms and possible simultaneous accommodation of 140 people.

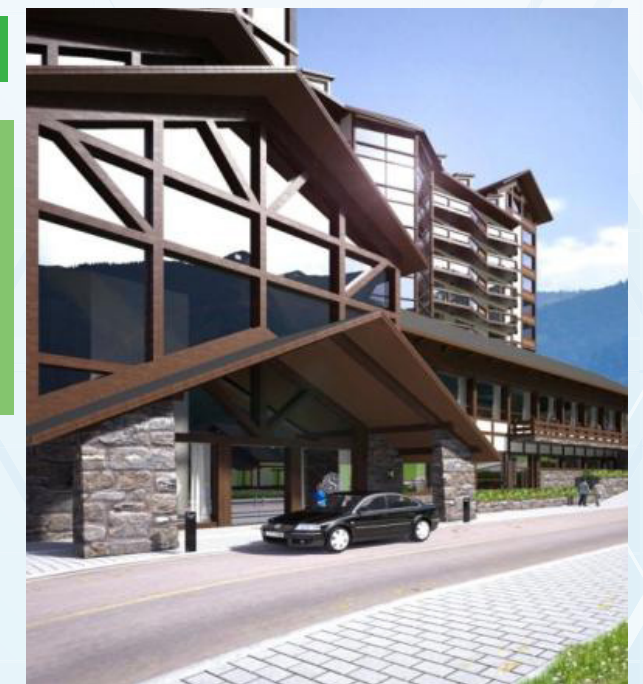
The services of the complex are:

- restaurant,
- conference-hall,
- sauna,
- gym.

ENGINEERING NETWORKS

	Distance to the railway:	6 km
	Distance to the sewer:	150 m
	Distance to the power line:	100 m
	Distance to the water pipe:	200 m

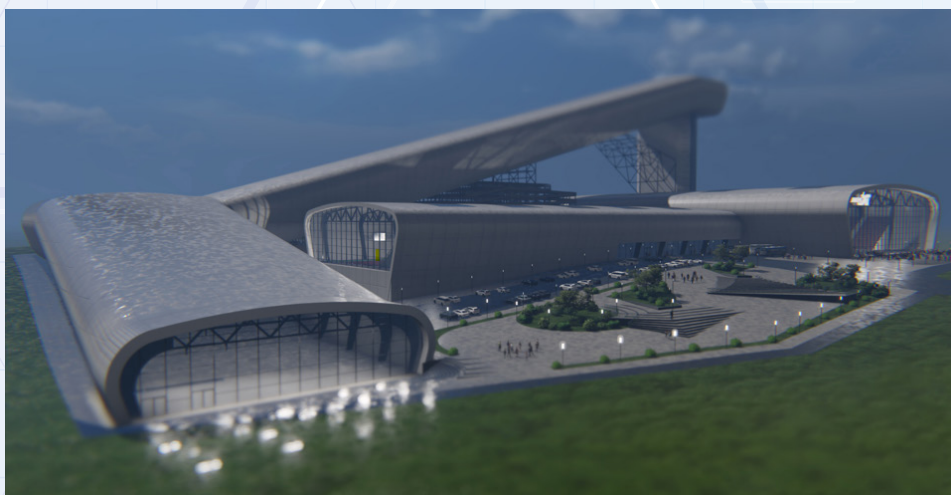

Construction of the Ternopil City Center administrative center and a multifunctional sports complex

	Project name:	Construction of the Ternopil City Center administrative center
	Location:	Ternopil
	Building area:	2 932.8 m ²
	Total project area:	500 persons
	Total area:	16 857.3 m ²
	Approximate volume of investment:	€ 30.1 mln

	Project name:	Construction of multifunctional sports complex
	Location:	Ternopil, Lvivs'ka st.
	Approximate volume of investment:	€ 39.2 mln

Projects in the field of energy saving

	Project name:	Будівництво сонячних електростанцій на дахах об'єктів соціальної інфраструктури, наземних сонячних електростанцій
	Location:	Ternopil
	Land area:	6.0 ha, 6.7 ha
	Engineering networks:	electricity supply, water supply at a distance of 500-1000 m, gas supply, driveways

	Project name:	Heat pumps as a step towards the modernization of heating in Ternopil
	Location:	Ternopil
	Approximate volume of investment:	€ 2.0 mln

The main goals of the project:

- modernization of 4 boiler houses providing hot water supply to the population
- reduction of natural gas consumption
- reducing the number of pollutants
- improving the quality of providing hot water services to consumers.

Expected results of the project:

- installation of 9 heat pumps at 4 boiler houses of the city, that will help to reduce the use of natural gas by 40%
- reduction of pollutants by half
- 10% reduction in the cost of services for consumers.

Construction of two children's preschool institutions for 240 places and 210 places

	Project name:	Construction of preschool for 240 places
	Location:	Ternopil
	Land area:	0,98 ha
	Building area:	1 849.6 m ²
	Total project area:	5 693.9 m ²
	Approximate volume of investment:	€ 3.0 mln

Construction of a school and housing for internally displaced persons and socially vulnerable categories of the population

	Project name:	Construction of school
	Location:	Ternopil, Brihadna st.
	Building area:	8 944.2 m ²
	Land owner:	Ternopil City Council
	Total project area:	9 535.1 m ²
	Approximate volume of investment:	€ 4.0 mln

	Project name:	Construction of preschool for 210 places
	Location:	Ternopil
	Building area:	2 022.9 m ²
	Land owner:	Ternopil City Council
	Total project area:	5 160.8 m ²
	Approximate volume of investment:	€ 8.3 mln

	Project name:	Construction of a school and housing for refugees and socially vulnerable categories of the population
	Location:	Ternopil
	Land area:	1.5 ha
	Land owner:	Ternopil City Council
	Approximate volume of investment:	€ 9.5 mln

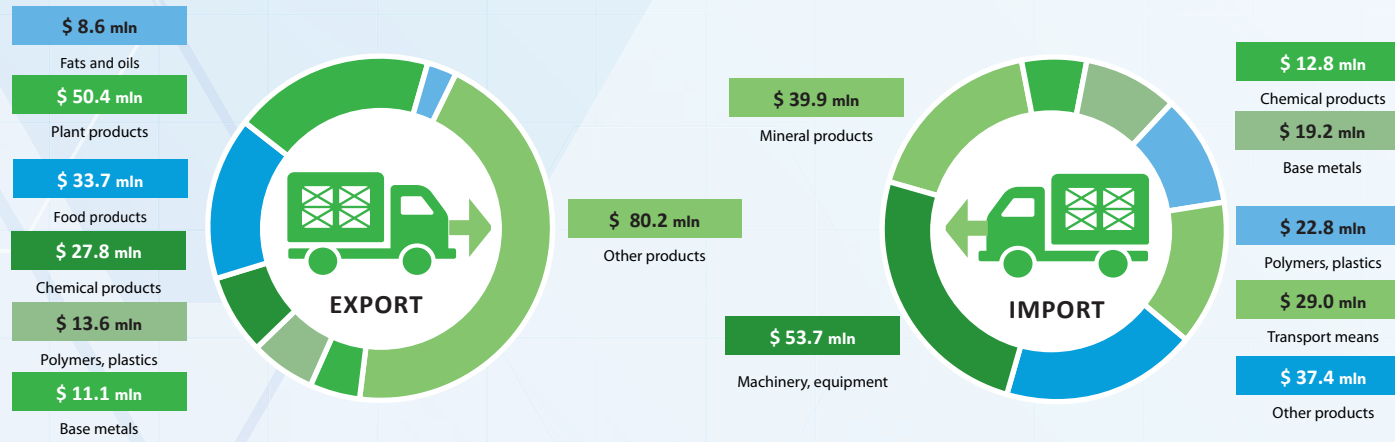
Ternopil community increases the volume of foreign trade of goods and the geography of co-operation, and also is well endowed with retail trade facilities

\$ mln	2020	2021	2022
Exports of good	99.3	146.6	225.4
Imports of good	137.2	206.3	214.8
Trade turnover	236.5	352.9	440.2
Balance	-37.9	-59.1	10.6

Ternopil community increases the budgetary revenues and expenditures, which also allocates for the development of the city's infrastructure

mln UAH	2021	2022	2023 P
Budget revenues	3 671	3 139	3 247
Budget expenditures	3 490	3 065	3 797
Surplus of general fund	625	365	73
Deficit / Surplus	180	74	-615

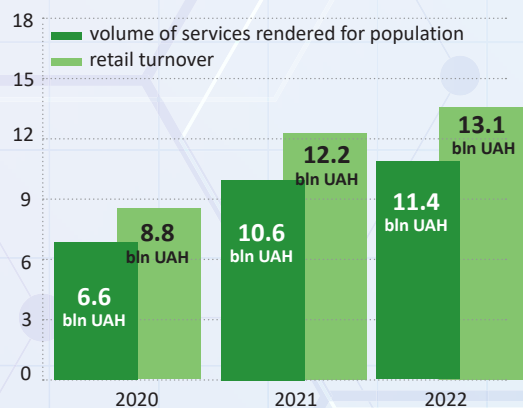

Exports	Poland	Germany	USA	China	Netherlands	Switzerland
2021	\$ 25.3 mln	\$ 16.4 mln	\$ 11.9 mln	\$ 10.4 mln	\$ 7.7 mln	\$ 7.6 mln
2022	\$ 53.0 mln	\$ 45.7 mln	\$ 27.2 mln	\$ 15.6 mln	\$ 13.9 mln	\$ 13.3 mln

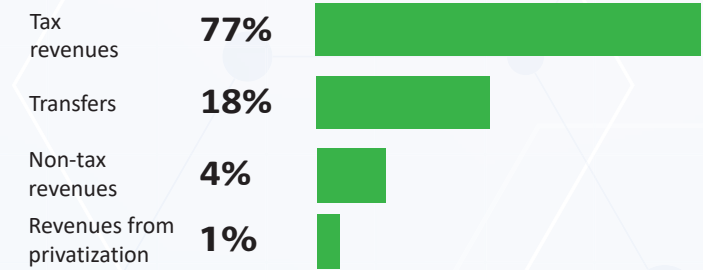
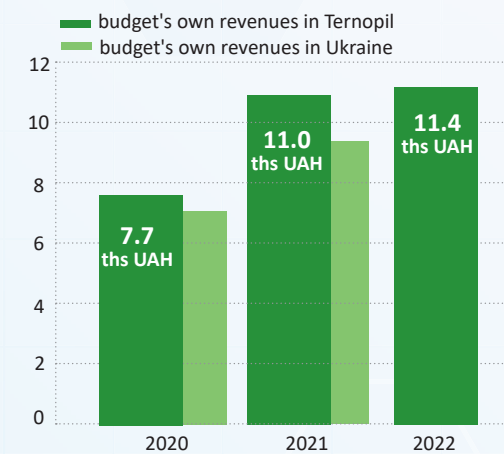

Imports	Lithuania	China	Germany	Poland	Belarus	Italy
2021	\$ 36.3 mln	\$ 27.6 mln	\$ 22.4 mln	\$ 21.7 mln	\$ 15.3 mln	\$ 13.0 mln
2022	\$ 31.8 mln	\$ 29.0 mln	\$ 25.8 mln	\$ 23.8 mln	\$ 17.4 mln	\$ 10.1 mln

Ternopil is inherent in the developed network of trading enterprises, restaurant business and consumer sector

The filling up of the budget is differentiated both by industry and by payers of taxes and fees.

Ternopil city council together with utility companies are participants in the external borrowing market.

Funds are attracted from international financial institutions to implement infrastructure projects, including financing under guarantees of the city council.

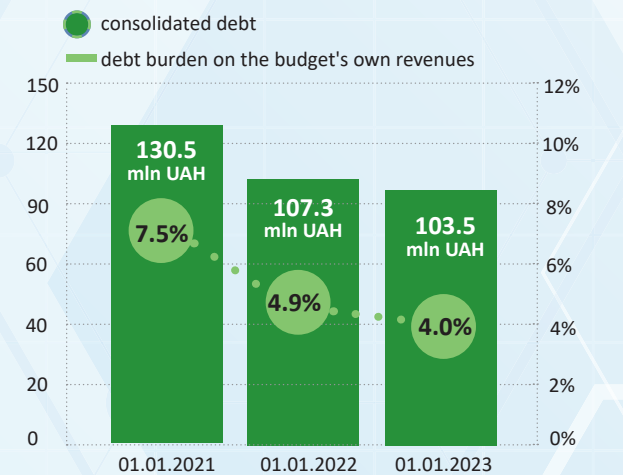

Since 2013 the credit rating has been maintained, which indicates that Ternopil community has sufficient creditworthiness

Period	Credit rating	Outlook
2013 - 2017	uaBBB	Stable
2018 - 2020	uaBBB+	Stable
2021	uaA	Stable
2022	uaA	Evolving
2023	uaA	Evolving

Borrowing obligations are executed in full scope according to concluded agreements.

The indicator of debt burden on the community budget's own revenues is acceptable.

Ternopil is a regional tourist centre of active, festival and conference tourism, well-known for running of various competitions on the water

345
objects of historical cultural heritage

257
monuments of architecture

30
monuments of art in architecture

53
landmarks of history and archeology

32
hotels and hostels

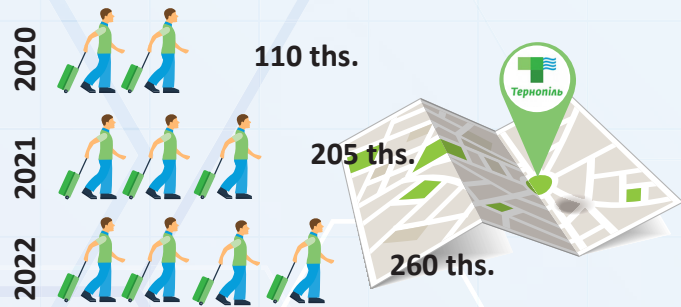
61
travel firms

>400
restaurants and cafes

>25
annual public events, incl. international ones

Ternopil has a favourable geographic location, unique natural and climatic resources, rich historical and cultural heritage and a number of other advantages, the combination of which contributes to the development of tourism and capacity building of the tourist infrastructure.

Ternopil is among TOP-5 most popular travel destinations within Ukraine, including the Carpathians, Kyiv, Odesa and Bukovel

Ternopil is known for its mass public events, festivals and contests, including international ones, such as festivals of jazz and rock music, ethnic cuisine and book publishing festivals, etc.

Music festival «Faine misto» has received the **European Quality Label - EFFE Label 2019-2020** and has been included in the calendar of European festivals

The developed infrastructure of the embankment of Ternopil pond, being the business card of the city, allows to annually hold the championship by the highest standards of the Water Sports Federation.

The World Water Motor Championship is held here every year.

Annually, **Ternopil** hosts the FIFA World Cup among the Ukrainian diaspora teams and organizes the International Football Juniors Tournament. Winter hockey competitions take place in winter.

Indicator	unit	2020	2021	2022
LABOUR MARKET				
Number of registered unemployed	ths ppl	2.5	1.3	0.6
Average monthly wage in Ternopil	ths UAH	10.9	12.3	13.3
Average monthly wage in Ukraine	ths UAH	13.7	14.0	14.9
INDUSTRY				
Volume of industrial output sold	bln UAH	11.0	15.5	16.5
Volume of industrial output sold per capita in Ternopil	ths UAH	49.3	69.1	73.3
Volume of industrial output sold per capita in Ukraine	ths UAH	59.4	86.7	68.3
INVESTMENT AND CONSTRUCTION				
Capital investments	bln UAH	3.3	4.8	3.0
Capital investments per capita in Ternopil	ths UAH	14.5	21.2	13.1
Capital investments per capita in Ukraine	ths UAH	10.1	12.8	--
Commissioning of housing	ths m ²	140.7	330.2	78.4
Commissioning of housing per capita in Ternopil	m ²	0.63	1.47	0.35
Commissioning of housing per capita in Ukraine	m ²	0.14	0.28	0.17
DOMESTIC AND FOREIGN TRADE				
Retail trade turnover	bln UAH	8.8	12.2	13.1
Retail trade turnover per capita in Ternopil	ths UAH	39.4	54.4	58.1
Retail trade turnover per capita in Ukraine	ths UAH	20.9	25.2	23.6
Exports of good	mln USD	99.3	146.6	225.4
Imports of good	mln USD	137.2	206.3	214.8
Foreign trade turnover	mln USD	236.5	352.9	440.2
Foreign trade turnover per capita in Ternopil	ths USD	1.1	1.6	2.0
Foreign trade turnover per capita in Ukraine	ths USD	2.9	3.4	2.4
BUDGET PROVISION				
Budget revenues	mln UAH	2.4	3.7	3.1
Own budget revenues per capita in Ternopil	ths UAH	7.7	9.7	11.5
Own budget revenues per capita in Ukraine	ths UAH	7.5	--	--
ECOLOGY				
Emission of pollutants into atmospheric air	ths tons	439.7	--	--
Emission of pollutants per capita into air in Ternopil	kg	2.0	--	--
Emission of pollutants per capita into air in Ukraine	kg	53.6	54.2	--

Тернопіль – затишне, гостинне, комфортне для життя та дозвілля європейське місто

Диплом Ради Європи.
Почесний прапор Ради Європи.
Почесна таблиця Ради Європи.

Тернопіль заснований 15 квітня 1540 року, коли польський король Сигізмунд I видав великому коронному гетьману Янові Тарновському грамоту на заснування міста та володіння землею навколо

- I Зручне географічне розташування
- II Розвинене транспортне сполучення
- III Значна кількість рекреаційно-відпочинкових об'єктів та просторів, наявність водних об'єктів
- IV Наявність ресурсів для організації виробництв
- V Високий рівень екологічного стану
- VI Висока частка економічно активного населення
- VII Позитивна демографічна динаміка
- VIII Низький рівень злочинності
- IX Розвинута мережа банківських та кредитних установ
- X Наявність наукового потенціалу та високопрофесійної робочої сили
- XI Відкритість та прозорість влади
- XII Досвід співпраці з міжнародними організаціями в сфері проектів та заходів в різноманітних сферах
- XIII Розвинена будівельна сфера
- XIV Культурна та історична спадщина
- XV Наявність концепції, офіційної реєстрації та практичне впровадження в експлуатацію індустріального парку «Тернопіль»

СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН РОЗВИТКУ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ ДО 2029 РОКУ

- ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ МЕШКАНЦІВ**
  - I. Модернізація житлово-комунальної інфраструктури.
  - II. Енергоефективність.
  - III. Забезпечення екологічної та цивільної безпеки.
  - IV. Розвиток транспортної інфраструктури.
  - V. Забезпечення ефективної розбудови громади.
  - VI. Запровадження сучасної системи управління громадою на основі концепції «Smart City».
- КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНА ЕКОНОМІКА ГРОМАДИ**
  - I. Розвиток пріоритетних сфер економіки.
  - II. Розвиток інвестиційної та міжнародної діяльності громади.
- ГРОМАДА З ЯКІСНОЮ СОЦІАЛЬНОЮ СФЕРОЮ, РІЗНОФОРМАТНИМ КУЛЬТУРНИМ ТА СПОРТИВНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ**
  - I. Досягнення високого рівня надання медичної допомоги.
  - II. Надання якісної та новітньої освіти.
  - III. Ефективний соціальний захист населення.
  - IV. Різноматне культурне середовище
  - V. Розвиток фізичної культури та спорту.

Тернопіль - центр Тернопільської області та Тернопільської міської територіальної громади, створеної 21 листопада 2018 року, до складу якої також входять десять сільських населених пунктів.

	Тернопіль	Тернопільська МТГ
Площа	59,0 км ²	167,2 км ²
Населення	225,1 тис. осіб	228,1 тис. осіб
Зайняті	~118 тис. осіб	

Через Тернопіль протікає річка Серет, на якій розташовано Тернопільський став - водойма, що знаходиться в центральній частині міста та являється його візитівкою, центром відпочинку та розваг.

6 місце

2021 рік
в рейтингу прозорості найбільших міст України, складений Transparent Cities

1 місце

2020 рік
серед міст за розвитком е-демократії в рамках форуму Міністерства цифрової трансформації України

1 місце

2020 рік
в номінації «Найкраще енергоефективне місто» в рамках міжнародного форуму Kyiv Smart City Forum

5 місце

2020 рік
в рейтингу міст для ведення бізнесу, складений Forbes

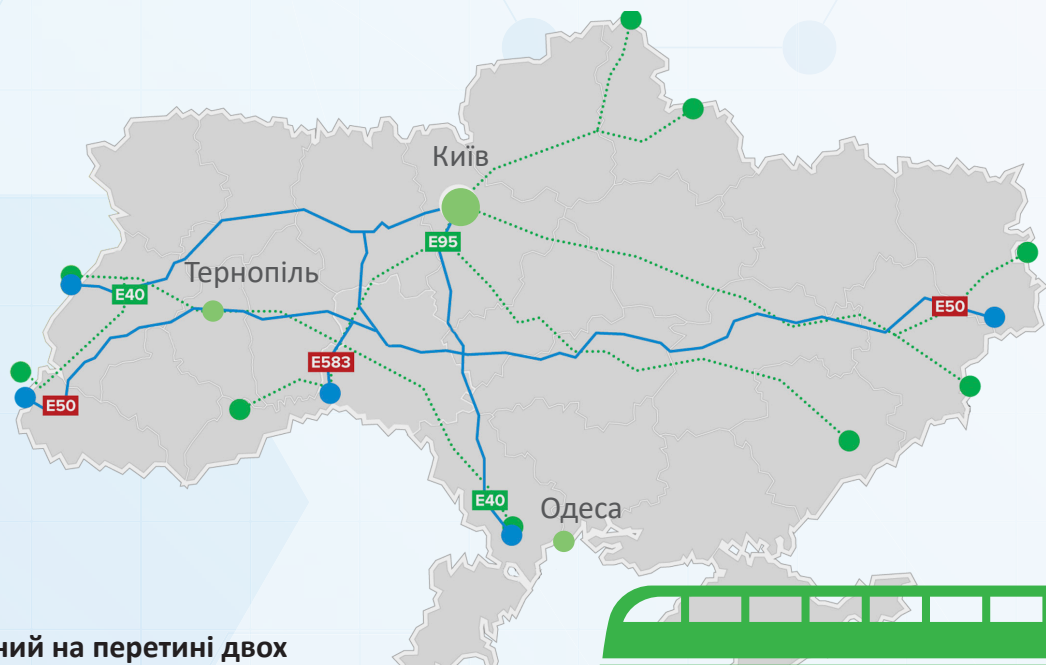
4 місце

2020 рік
в рейтингу прозорості інвестиційної сфери, складений Transparency Ukraine

TOP-4

2021 рік
в рейтингу за рівнем реалізації політики відкритих даних, складеного Міністерством цифрової трансформації та USAID

Тернопільська громада має вигідне розташування та розвинену транспортну інфраструктуру

Тернопіль розташований на перетині двох європейських автомагістралей

Е 50 **Європейський автомобільний маршрут**

Брест (Франція) - Нюрнберг (Німеччина) - Прага (Чехія) - **Тернопіль (Україна)** - Дніпро (Україна).

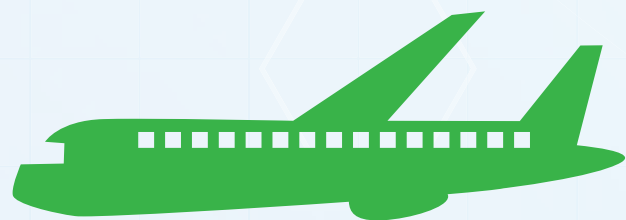
Е 85 **Європейський автомобільний маршрут**

Клайпеда (Литва) - Варшава (Польща) - **Тернопіль (Україна)** - Бухарест (Румунія) - Русе (Болгарія) - Олександрополіс (Греція).

Тернопіль - ключовий пункт в міжнародному проєкті дорожнього будівництва «Go Highway». Цей міжнародний транспортний коридор з'єднає порти Балтійського та Чорного морів.

Аеропорти поблизу **Тернополя** дозволяють швидко дістатись до країн ЄС та Азії

За межами міста розташований аеропорт «Тернопіль» (ТНЛ), який має злітно-посадкову смугу з штучним покриттям розміром 2000 м x 42 м й може обслуговувати повітряні судна з максимальною злітною масою до 61 тонн.

Пропускна спроможність аеропорту – до 100 пасажирів на годину. Наразі аеропорт виконує чартерні, нерегулярні польоти з перевезення пасажирів, вантажів у майже всі країни світу.

Найближчі аеропорти – м. Львів (120 км) та м. Київ (500 км).

Залізничний вузол **Тернополя** забезпечує щоденні внутрішньодержавні та міжнародні пасажирські перевезення

Залізнична станція «Тернопіль-Товарний» дозволяє обслуговувати 65,2 тис. тонн вантажів на добу.

Залізнична станція «Тернопіль» - головний пасажирський термінал міста з пропускнуною спроможністю 17 тис. осіб на добу.

Через місто проходить більше 30 пар поїздів.

Тернопіль-Пшемисль	02 год. 44 хв.	227 км
Тернопіль-Дніпро	15 год. 00 хв.	815 км
Тернопіль-Київ	05 год. 25 хв.	420 км
Тернопіль-Одеса	08 год. 29 хв.	683 км

Тернопіль - один із зразків розвитку громадського транспорту в країні, впроваджує інноваційні технології та проводить модернізацію транспортних мереж

Для здійснення пасажирських перевезень в Тернопільській громаді працює 9 перевізників, з них найбільші - 2 комунальні підприємства.

Придбано 35 нових автобусів МАЗ та MAN, які курсують за новою маршрутною мережею. Розроблено план сталої міської мобільності (ПСММ).

Модернізація транспорту відбувається в партнерстві з **Європейським інвестиційним банком**.

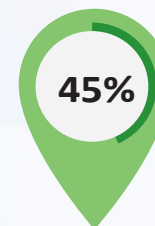
Тернопіль - перше місто, де реалізовано проєкт автоматизованої системи оплати за проїзд.

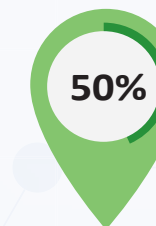
Розвиток велосипедної інфраструктури є одним з пріоритетних напрямків розвитку транспорту в **Тернополі**.

Загальна довжина велощляхів та велосипедних контрсмуг міста становитиме 51,3 км. Буде облаштовано 2 000 велосипедних паркомісць.

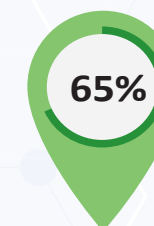
	Автобус	Тролейбус
Кількість маршрутів	38	10
Кількість транспорту	197	63
Протяжність, км	590	116

Пасажирських перевезень - електротранспорт

Пасажирських перевезень - автотранспорт

Вантажних перевезень - залізничний транспорт

Тернопіль отримав відзнаку за найвищі стандарти у розвитку транспортної інфраструктури на Kyiv Smart City Forum-2018.

Тернопільська громада володіє значним трудовим потенціалом та підготовлює спеціалістів за багатьма спеціальностями

Тернопільська громада – інноваційна та забезпечує високу якість життя, громада українських традицій та духовності

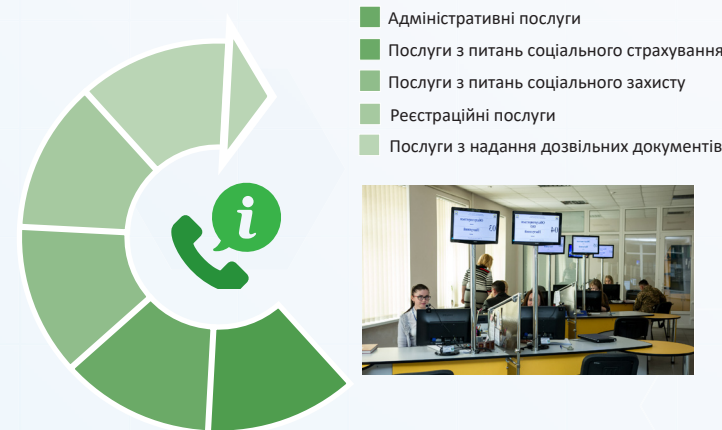
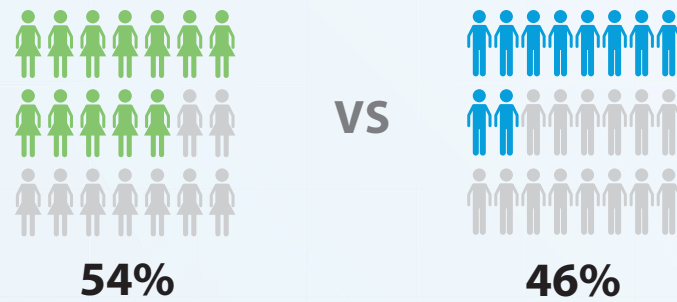
В Тернополі розташовані центри ухвалення рішень громади та Тернопільської області:

- Тернопільська міська рада та її підрозділи
- Тернопільська обласна державна адміністрація та її підрозділи
- Регіональні управління державних установ
- Обласні органи судової влади.

Тернопіль - одне з небагатьох міст України, де протягом тривалого періоду спостерігається приріст населення.

Більшість населення Тернополя складають жінки, з них 80% працездатного віку. Частка чоловіків працездатного віку - 90%.

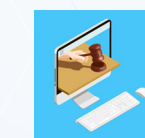
Питома вага осіб працездатного віку в структурі населення є вищою за середній показник по країні.

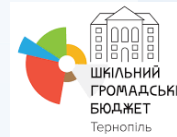
Посилання на ЦНАП

Тернопіль підвищує ефективність, відкритість та прозорість діяльності влади, застосовуючи новітні інформаційно-телекомунікаційні технології.

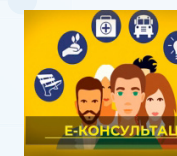
З 2013 року працює Центр надання адміністративних послуг, який надає 301 вид послуг.

Впроваджено електронні аукціони на розміщення тимчасових споруд для здійснення підприємницької діяльності.

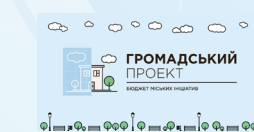
Впроваджено «Шкільний бюджет» - інструмент громадської участі, що надає можливість учням покращити навчальний процес та позашкільний час.

З 2018 року діє форма участі мешканців у місцевому самоврядуванні, що проводиться в форматі електронного опитування, консультацій та обговорення нормативних актів.

З 2015 року діє форма колективного звернення мешканців до міської влади для здійснення збору підписів на підтримку електронної петиції щодо будь-яких питань, що відносяться до компетенції влади.

З 2016 року діє громадський бюджет, тернополяни можуть подавати проекти, підтримувати їх та спостерігати за тим, як проекти-переможці реалізуються владою.

З 2011 року в сфері надання Тернопільською міською радою адміністративних та неадміністративних послуг застосовується система менеджменту якості відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015.

У 2015 році Тернопіль одним з перших долучився до системи електронних закупівель.

З 2018 року PROZORRO використовується для проведення конкурсів з оренди комунального майна.

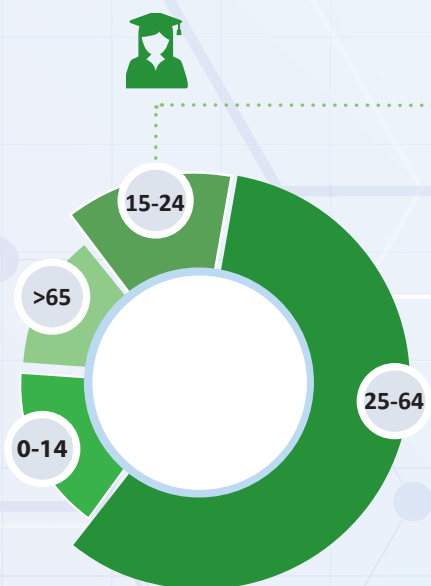
З 2018 року діє електронна система оплати за проїзд у міському пасажирському транспорті, завдяки якій тернополяни та гості міста можуть розраховуватися за проїзд персоналізованою «Соціальною картою тернополянина» або електронним проїзним квитком.

Створено реєстр громади, що дозволяє удосконалити процес надання послуг. А також кабінет мешканця, що дозволяє дистанційно отримати послуги муніципалітету.

Найвищий трудовий потенціал за одночасно порівняно невисокого рівня оплати праці в Тернополі створюють додаткові переваги для інвесторів у частині започаткування та ведення бізнесу в місті.

Кадрові резерви, з них 10 тис. - молоді спеціалісти, які щорічно випускаються із ЗВО

	Кількість
Заклади вищої освіти	6
Загальноосвітні школи	24
Початкові школи	6
Кількість учнів	29,8 тис.

Конкурентною перевагою Тернополя є значна кількість талановитої молоді.

Міські заклади освіти готують студентів за багатьма спеціальностями - від муляра до ІТ спеціалістів.

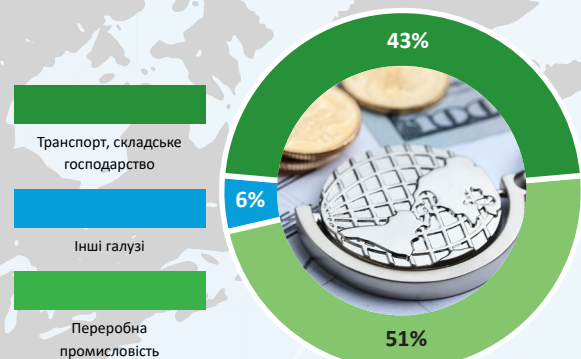
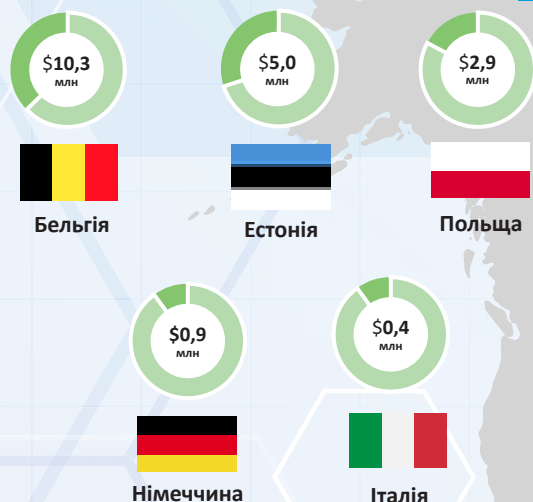
В Тернопільській громаді щорічно зростають обсяги інвестицій, які спрямовуються в оновлення основних фондів, будівництво та інфраструктуру

млрд грн	2020	2021	2022
Капітальні інвестиції	3,3	4,8	3,0
Інвестиції в житло	1,1	1,6	1,0

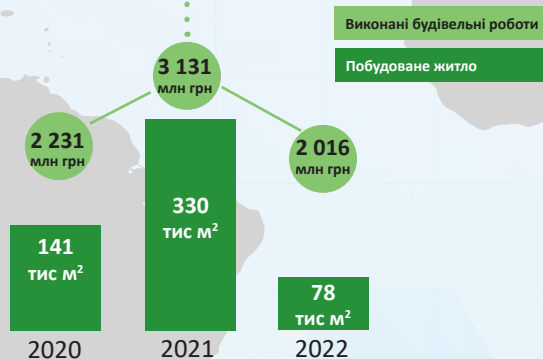
Тернопільська громада збільшує інвестиції в розвиток інфраструктури та енергозбереження, у т. ч. в партнерстві з міжнародними організаціями

В Тернополі працює 70 підприємств, які залучили прями іноземні інвестиції з 29 країн світу.
Тернопіль співпрацює з 25 муніципалітетами європейських та інших міст.

- 1 184 млн грн Інвестиції в житлові та нежитлові споруди
- 768 млн грн Інвестиції в машини та обладнання
- 544 млн грн Інвестиції в інженерні споруди
- 297 млн грн Інвестиції в транспортні засоби

Високими темпами зростають капітальні (внутрішні) інвестиції, які спрямовуються на модернізацію виробництв та інфраструктури, а також у нове будівництво

Проекти: Підвищення енергоефективності за програмою «DemoUkraine DH» (реалізовано). Проведена модернізація котельнь, встановлено 25 індивідуальних теплових пунктів із застосуванням новітніх технологій. Обсяг фінансування: €0,7 млн.
Реконструкція системи зовнішнього освітлення «Світло без ртуті» (реалізується). За рахунок впровадження сучасних енергозберігаючих технологій планується знизити обсяги споживання електроенергії. Обсяг фінансування: 17,5 млн грн.

Проекти: Розвиток міської інфраструктури - 2 (реалізується). Ведеться модернізація об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства з використанням сучасних технологій. Обсяг фінансування: \$36,7 млн.
Підвищення енергоефективності в секторі центрального тепlopостачання (реалізується). Планується встановити індивідуальні теплові пункти. Обсяг фінансування: \$25,7 млн.

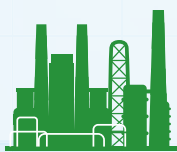
Проекти: Глибока термомодернізація будівель закладів освіти (реалізується). Планується провести заходи з підвищення енергоефективності будівель. Обсяг фінансування: €25,4 млн.
Міський громадський транспорт (реалізується). Планується придбати 15 нових автобусів із заниженим рівнем підлоги. Обсяг фінансування: €2,0 млн.

Проект: Модернізація системи центрального постачання (реалізується). Проєктом передбачено реконструкцію системи центрального тепlopостачання та подачі гарячої води. Обсяг фінансування: €15,0 млн.

Тернопіль - постійний учасник клубу Мери за економічне зростання та є учасником європейської ініціативи «Угода мерів».

Тернопільська громада володіє різноплановим виробництвом, обсяги реалізації якого протягом останніх п'яти років зросли більш ніж у три рази

> 120
промислових підприємств

> 1 000
малих промислових підприємств

90%
промислової продукції споживається в країні

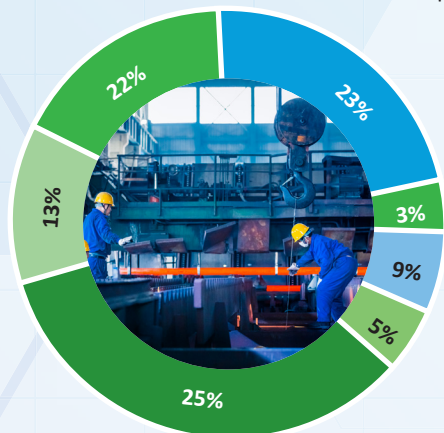
> 4%
частка інноваційної продукції

Основа промисловості - підприємства харчової, легкої, целюлозно-паперової промисловості, з виробництва електричного та електронного устаткування, інших неметалевих виробів.

Продукція реалізується на внутрішньому ринку та на експорт.

- Постачання е/е, пари та повітря
- Машинобудування
- Харчові продукти

- Інші
- Вироби з деревини
- Гумові, пластмасові вироби
- Металева продукція

Тернопільський молокозавод

виробник молочної продукції під «Молокія»™

Тернопільська пивоварня «Опілля»

виробник пива та напоїв під «Опілля»™

«ТерА»

виробник кондитерських виробів під «ТерА»™

Тернопільський радіозавод «Оріон»

виробник професійних засобів радіозв'язку

Тернофарм

виробник фармацевтичної продукції

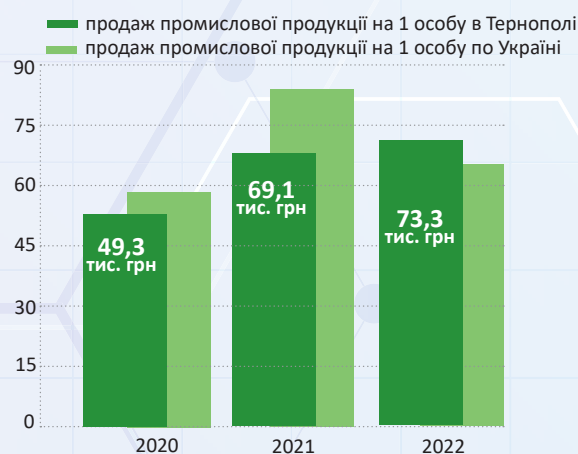
Компанія «Еліт-Пласт»

виробник екструзійного пінополістиролу Penoboard

Фабрика меблів «Нова»

виробник меблів

Міська влада забезпечує підтримку розвитку малого та середнього бізнесу. Створює сприятливі правові, організаційні та економічні умов для його розвитку.

- 3 284** Діючі суб'єкти малого підприємництва - юридичні особи
- 9 697** Діючі суб'єкти малого підприємництва - фізичні особи
- 46 909** Кількість зайнятих у малому бізнесі
- 957,8** млн грн Надходження до бюджету від СМП у 2022 році

Тернопільська громада володіє достатньо розвиненим промисловим комплексом та потенціалом для підготовки привабливих пропозицій для інвесторів

3,6 тис. га
забудовані землі

9,6 тис. га
с/г землі

1,8 тис. га
землі під лісами

0,9 тис. га
землі під водою

	2020	2021	2022
Продаж земель	4,4 га	0,2 га	0,4 га
Продаж нерухомості	0,3 тис. м ²	9,8 тис. м ²	0,1 тис. м ²

Загальна площа земель Тернопільської громади - 16,7 тис. га, з них 5,9 тис. га - площа Тернополя.

3,4 тис. об'єктів комунальної власності

0,5 тис. об'єктів комунальної нерухомості

557 тис. м² площа комунальних об'єктів

Для інформування бізнесу про стан розвитку підтримується рейтинг інвестиційної привабливості Тернопільської громади.

Центр підтримки підприємств Дія.Бізнес у Тернополі – проект за ініціатииви Міністерства цифрової трансформації України, що допомагає підприємцям у створенні, розвитку та масштабуванні бізнесу. Послуги центру:

- безоплатні консультації;
- зустрічі з експертами та освітні івенти;
- навчальні інтенсиви та системні програми/курси;
- нетворкінг-події, форуми, конференції;
- менторська підтримка.

За 1 рік 8 місяців діяльності у центрі надано понад 2000 консультацій, проведено більше 230 освітніх подій та програм, центр об'єднав понад близько 7000 відвідувачів та учасників подій.

Відновлення промислового потенціалу громади та сприяння розвитку найбільш перспективних кластерів профільних галузей промисловості: легкої, харчової та електротехнічної

Створення високотехнологічних виробництв та впровадження механізмів стимулювання до використання новітніх технологій. Надання пільг по сплаті місцевих податків для новостворених виробництв

Поліпшення бізнес-клімату, створення сприятливих умов розвитку, запровадження механізму співпраці міської влади та суб'єктів підприємництва. Ресурсне та інформаційне забезпечення. Формування інфраструктури підтримки підприємництва

Створення сприятливих умов для появи приватних власників, які мають довгострокові інтереси у розвитку приватизованих об'єктів. Активізація приватизації та забезпечення інформаційної відкритості процесу

Розвиток логістичної інфраструктури громади (аеропорту, логістичних комплексів)

Для інформування бізнес-середовища про наявні інвестиційні пропозиції та об'єкти комунальної власності Тернопільської МТГ, запропоновані до продажу чи оренди, ведеться їх публічний реєстр.

Посилання на інвестиційні пропозиції

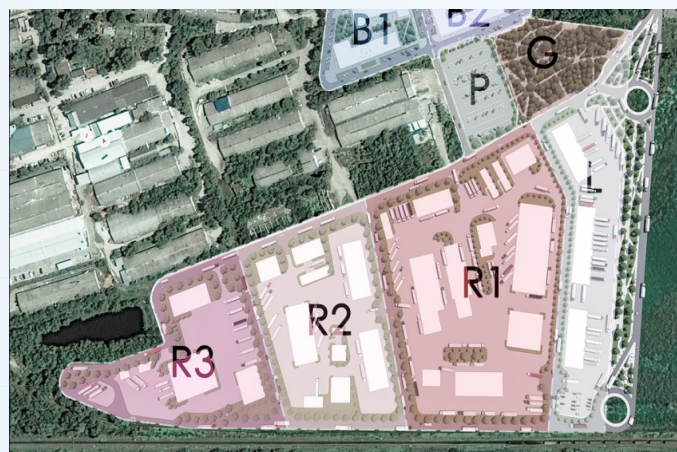

Посилання на інвестиційні оголошення

Індустріальний парк «Тернопіль»
- новітній проект, в рамках якого планується залучити нові виробництва на спеціально відведену територію з облаштованою інфраструктурою

Термін дії індустріального парку:	30 років
Місцезнаходження:	м. Тернопіль, вул. Микулинецька
Площа земельної ділянки:	15 га
Власник земельної ділянки:	Тернопільська міська рада
Цільове призначення ділянки:	Переробна та інша промисловість
Тип земельної ділянки:	«Greenfield», вільна від забудови
Очікуваний обсяг інвестицій:	€ 0,9 - € 1,4 млн / га
Період наповнення ІП:	2019-2025 рр.

ПРІОРИТЕТНІ СФЕРИ ДЛЯ ІНВЕСТУВАННЯ

ПЕРЕРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Переробка сільськогосподарської сировини
Виробництво харчових продуктів
Виробництво продуктів дитячого харчування

НАУКОВА ТА ТЕХНІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Дослідницька діяльність із покращення якості продукції та використання нових технологій
ІТ-кластер

ДОПОМІЖНІ ВИРОБНИЦТВА

Транспорт та складське господарство
Тимчасове розміщення та харчування
Адміністративне, допоміжне обслуговування

ІНЖЕНЕРНІ МЕРЕЖІ

Відстань до залізничної гілки: 100 м

Відстань до газопроводу: 100 м

Відстань до лінії е/передач: 250 м

Відстань до водопроводу: 250 м

Посилання на містобудівну документацію

Посилання на концепцію індустріального парку

В Тернопільській громаді розроблено низку проектів, які мають на меті покращення інфраструктури та підвищення соціальних стандартів

Основна мета проекту - реконструкція території поблизу Тернопільського ставу, що належить до регіонального ландшафтного парку «Загребелля» та створення належних умов для відпочинку жителів, туристів та гостей громади.

Передбачається будівництво велосипедних доріжок, скаут-парку, мотузкового парку, універсального спортивного, дитячого майданчиків та оглядового майданчику, а також облаштування пірсу та пляжу «Дальній» із належною інфраструктурою.

Назва проекту:	Влаштування-реконструкція відпочинково-рекреаційної зони
Місцезнаходження:	м. Тернопіль, район пляжу «Дальній», вул. Чумацька
Площа земельної ділянки:	22,9 тис. м ²
Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 1,3 млн

Назва проекту:	Автобус + велосипед = низькоемісійна транспортна система
Місцезнаходження:	м. Тернопіль, 10 велосипедних станцій
Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 1,1 млн

Основна мета проекту – покращення функціонування системи громадського транспорту шляхом придбання трьох низькоемісійних гібридних автобусів та вісімдесяти громадських велосипедів.

В громаді є проблема, пов'язана з великими затратами часу на подорожі, що є результатом недостатнього рівня функціонування та доступності громадського транспорту для його мешканців. Пропозиція громадського транспорту не відповідає потребам споживача.

Єдине рішення полягає в створенні системи, що поєднує 2 елементи: автобус і велосипед.

Створення Центру реабілітаційного та відновлювального лікування

	Назва проекту:	Створення Центру реабілітаційного та відновлювального лікування
	Місцезнаходження:	м.Тернопіль, вул.Волинська, 40
	Площа земельної ділянки:	4,8 га
	Власник земельної ділянки:	Тернопільська міська рада
	Рівень готовності:	Незавершене будівництво
	Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 8,8 млн

Основна мета проекту – посилення інфраструктурного розвитку в сфері надання медичних послуг населенню, підвищення якості та доступності передового реабілітаційного та відновлювального лікування, створення нових робочих місць, поліпшення соціально-економічного стану громади шляхом розвитку медичного туризму.

Проект спрямовано на завершення будівництва терапевтичного корпусу КНП «Міська комунальна лікарня №3» та створення на його базі багатопрофільного медичного закладу - Центру реабілітаційного та відновлювального лікування. Центр обслуговуватиме 2 350 осіб на рік.

Орієнтовний термін окупності - до 7 років.

ІНЖЕНЕРНІ МЕРЕЖІ

	Відстань до залізничної гілки:	5-6 км
	Відстань до каналізації:	150 м
	Відстань до лінії е/передач:	100 м
	Відстань до водопроводу:	100 м

Будівництво готельного комплексу

	Назва проекту:	Будівництво готельного комплексу
	Місцезнаходження:	м.Тернопіль, вул.Чумацька
	Площа земельної ділянки:	0,7 га
	Власник земельної ділянки:	Тернопільська міська рада
	Рівень готовності:	проектна пропозиція, наявна земельна ділянка
	Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 2,3 млн

Основна мета проекту – створення високоякісного комфортабельного готельного комплексу європейського рівня на 70 номерів, можливість одночасного поселення 140 осіб.

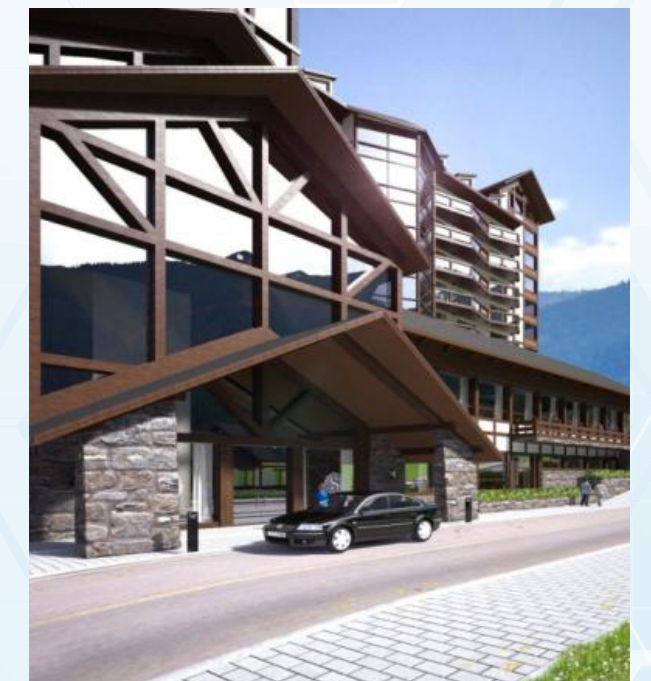
Послуги комплексу:

- ресторан,
- конференц-зал,
- сауна,
- тренажерний зал.

ІНЖЕНЕРНІ МЕРЕЖІ

	Відстань до залізничної гілки:	6 км
	Відстань до каналізації:	150 м
	Відстань до лінії е/передач:	100 м
	Відстань до водопроводу:	200 м

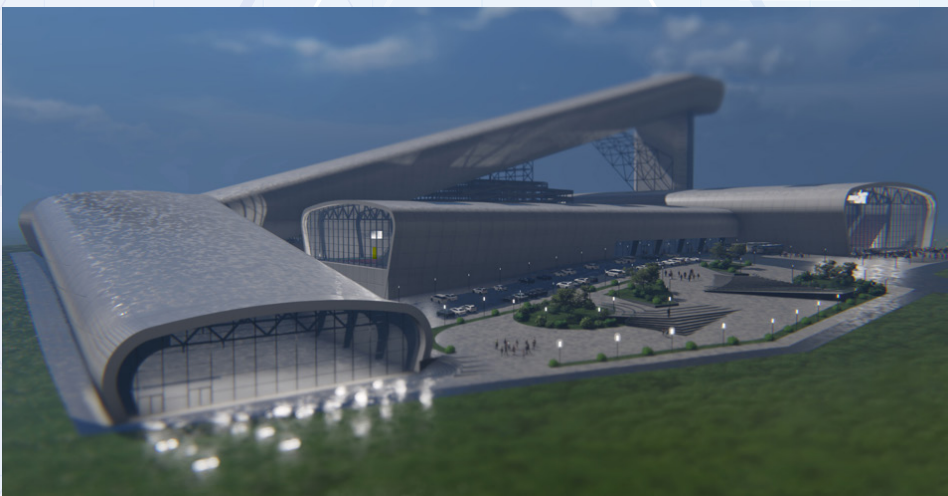

Будівництво адміністративного центру Ternopil City Centre та багатофункціонального спортивного комплексу

	Назва проекту:	Будівництво адміністративного центру Ternopil City Centre
	Місцезнаходження:	м. Тернопіль
	Площа забудови:	2 932,8 м ²
	Проектна потужність:	500 осіб
	Загальна площа:	16 857,3 м ²
	Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 30,1 млн

	Назва проекту:	Будівництво багатофункціонального спортивного комплексу
	Місцезнаходження:	м. Тернопіль, вул. Львівська
	Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 39,2 млн

Проекти в сфері енергозбереження

	Назва проекту:	Будівництво сонячних електростанцій на дахах об'єктів соціальної інфраструктури, наземних сонячних електростанцій
	Місцезнаходження:	м. Тернопіль
	Площа земельних ділянок:	6,0 га, 6,7 га
	Інженерні мережі:	на відстані 500-1000 м електропостачання, водопостачання; газопостачання, під'їзні шляхи

	Назва проекту:	Теплові насоси як крок до модернізації опалення Тернополя
	Місцезнаходження:	м. Тернопіль
	Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 2,0 млн

Основні цілі проекту:

- модернізація 4 котельень, що забезпечують гаряче водопостачання населенню
- зменшення споживання природного газу
- зменшення кількості шкідливих викидів
- підвищення якості надання послуг гарячого водопостачання споживачам.

Очікувані результати проекту:

- встановлення 9 теплових насосів на 4 котельнях міста, що дозволить скоротити використання природного газу на 40%
- зниження викидів шкідливих речовин вдвічі
- зниження вартості послуг для споживачів на 10%.

Будівництво двох дитячих дошкільних установ на 240 місць та на 210 місць

	Назва проекту:	Будівництво дитячої дошкільної установи на 240 місць
	Місцезнаходження:	м.Тернопіль
	Площа земельної ділянки:	0,98 га
	Площа забудови:	1 849,6 м ²
	Загальна проектна площа:	5 693,9 м ²
	Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 3,0 млн

Будівництво школи та житла для внутрішньо переміщених осіб та соціально незахищених категорій населення

	Назва проекту:	Будівництво школи
	Місцезнаходження:	м.Тернопіль, вул.Бригадна
	Площа забудови:	8 944,2 м ²
	Власник земельної ділянки:	Тернопільська міська рада
	Загальна проектна площа:	9 535,1 м ²
	Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 4,0 млн

	Назва проекту:	Будівництво дитячої дошкільної установи на 210 місць
	Місцезнаходження:	м.Тернопіль
	Площа забудови:	2 022,9 м ²
	Власник земельної ділянки:	Тернопільська міська рада
	Загальна проектна площа:	5 160,8 м ²
	Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 8,3 млн

	Назва проекту:	Будівництво житла для ВПО та соціально незахищених категорій
	Місцезнаходження:	м.Тернопіль
	Земельна ділянка:	1,5 га
	Власник земельної ділянки:	Тернопільська міська рада
	Орієнтовний обсяг інвестицій:	€ 9,5 млн

Тернопільська громада збільшує обсяги зовнішньої торгівлі товарами та географію співробітництва, а також добре забезпечена закладами роздрібною торгівлі

10%
промислової продукції експортується

91
кількість країн - торговельних партнерів

\$ млн	2020	2021	2022
Експорт товарів	99,3	146,6	225,4
Імпорт товарів	137,2	206,3	214,8
Торговий оборот	236,5	352,9	440,2
Сальдо	-37,9	-59,1	10,6

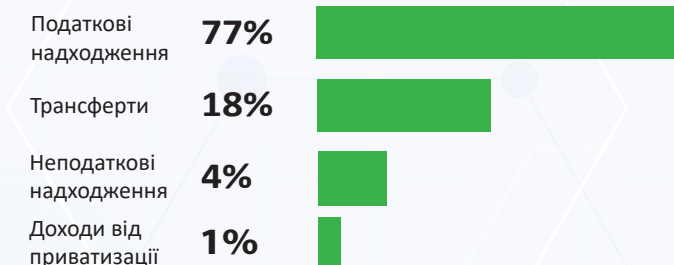
Тернопільська громада збільшує надходження до місцевого бюджету та видатки на розвиток інфраструктури

млн грн	2021	2022	2023 П
Доходи бюджету	3 671	3 139	3 247
Видатки бюджету	3 490	3 065	3 797
Профіцит заг. фонду	625	365	73
Дефіцит / профіцит	180	74	-615

Експорт	Польща	Німеччина	США	Китай	Нідерланди	Швейцарія
2021 рік	\$ 25,3 млн	\$ 16,4 млн	\$ 11,9 млн	\$ 10,4 млн	\$ 7,7 млн	\$ 7,6 млн
2022 рік	\$ 53,0 млн	\$ 45,7 млн	\$ 27,2 млн	\$ 15,6 млн	\$ 13,9 млн	\$ 13,3 млн
Імпорт	Литва	Китай	Німеччина	Польща	Білорусь	Італія
2021 рік	\$ 36,3 млн	\$ 27,6 млн	\$ 22,4 млн	\$ 21,7 млн	\$ 15,3 млн	\$ 13,0 млн
2022 рік	\$ 31,8 млн	\$ 29,0 млн	\$ 25,8 млн	\$ 23,8 млн	\$ 17,4 млн	\$ 10,1 млн

Наповнення бюджету громади є диференційованими як за галузями, так і за платниками податків та зборів.

Тернопільська МТГ разом із комунальними підприємствами є активними учасниками ринку за позичень.

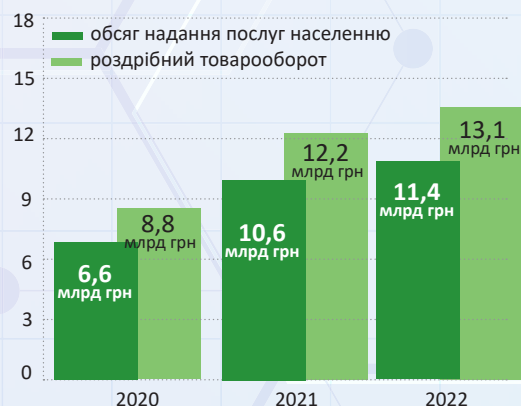
Кошти залучаються від міжнародних фінансових організацій на реалізацію інфраструктурних проєктів, у т. ч. під гарантії міської влади.

Зобов'язання за запозиченнями виконуються у повному обсязі відповідно до укладених угод.

Показник боргового навантаження на дохідну частину бюджету без урахування трансфертів є прийнятним.

Громаді притаманна розвинена мережа підприємств торгівлі, ресторанного господарства та сфери послуг

З 2013 року підтримується кредитний рейтинг, який свідчить про високу кредитоспроможність громади

Період	Кредитний рейтинг	Прогноз
2013 - 2017 рр.	uaBBB	Стабільний
2018 - 2020 рр.	uaBBB+	Стабільний
2021 рік	uaA	Стабільний
2022 рік	uaA	У розвитку
2023 рік	uaA	У розвитку

Тернопіль - регіональний центр активного, фестивального та конференційного туризму, відомий проведенням різноманітних змагань на воді

345
об'єктів історичної спадщини

257
пам'яток архітектури та містобудування

30
пам'ятників монументального мистецтва

53
пам'ятки історії та археології

32
заклади розміщення

61
туристична фірма

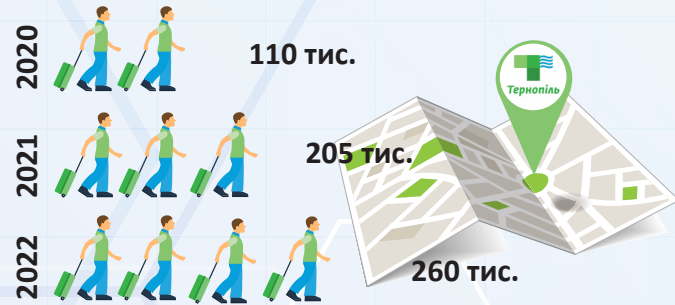

>400
закладів харчування

>25
публічних заходів у т.ч. міжнародних щороку

Тернопіль має сприятливе географічне розташування, унікальні природні та кліматичні ресурси, багату історико-культурну спадщину та ряд інших переваг, поєднання яких сприяє розвитку туризму та розбудові туристичної інфраструктури.

Тернопіль входить у ТОП-5 найбільш популярних напрямків подорожей в межах України, серед яких також Карпати, Київ, Одеса та Буковель

Тернопіль відомий масовими публічними заходами, фестивалями та конкурсами у т.ч. міжнародними, серед яких фестивалі джазової та рок музики, етно-гастрономічні та книговидавничі фестивалі тощо.

Музичний фестиваль «Файне Місто» отримав Європейський знак якості EFFE Lable 2019-2020 та внесений в календар європейських фестивалів

Розвинута інфраструктура набережної Тернопільського ставу, який є візитівкою міста, дозволяє щорічно проводити старт першості за найвищими стандартами Федерації водно-моторного спорту.

Тут проводились Чемпіонати світу з водно-моторного спорту.

Регулярно Тернопіль проводить Міжнародний футбольний турнір серед юніорів. Взимку в рамках Свята зими відбуваються змагання з хокею.

Показник	од.	2020 рік	2021 рік	2022 рік
РИНОК ПРАЦІ				
Кількість зареєстрованих безробітних	тис. осіб	2,5	1,3	0,6
Середньомісячна заробітна плата в Тернополі (IV кв.)	тис. UAH	10,9	12,3	13,3
Середньомісячна заробітна плата по Україні (IV кв.)	тис. UAH	13,7	14,0	14,9
ПРОМИСЛОВІСТЬ				
Обсяг реалізації промислової продукції	млрд UAH	11,0	15,5	16,5
Реалізація промислової продукції на особу в Тернополі	тис. UAH	49,3	69,1	73,3
Реалізації промислової продукції на особу по Україні	тис. UAH	59,4	86,7	68,3
ІНВЕСТИЦІЇ ТА БУДІВНИЦТВО				
Капітальні інвестиції	млрд UAH	3,3	4,8	3,0
Обсяг капітальних інвестицій на особу в Тернополі	тис. UAH	14,5	21,2	13,1
Обсяг капітальних інвестицій на особу по Україні	тис. UAH	10,1	12,8	--
Введення в експлуатацію житла	тис. м ²	140,7	330,2	78,4
Обсяг введення в експлуатацію на особу в Тернополі	м ²	0,63	1,47	0,35
Обсяг введення в експлуатацію на особу по Україні	м ²	0,14	0,28	0,17
ВНУТРІШНЯ ТА ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ				
Обсяг роздрібного товарообороту	млрд UAH	8,8	12,2	13,1
Обсяг роздрібного товарообороту на особу в Тернополі	тис. UAH	39,4	54,4	58,1
Обсяг роздрібного товарообороту на особу по Україні	тис. UAH	20,9	25,2	23,6
Експорт товарів	млн USD	99,3	146,6	225,4
Імпорт товарів	млн USD	137,2	206,3	214,8
Зовнішньоторговельний оборот	млн USD	236,5	352,9	440,2
Обсяг зовнішньої торгівлі на особу в Тернополі	тис. USD	1,1	1,6	2,0
Обсяг зовнішньої торгівлі на особу по Україні	тис. USD	2,9	3,4	2,4
БЮДЖЕТНА ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ				
Доходи бюджету	млрд UAH	2,4	3,7	3,1
Власні доходи бюджету на особу в Тернополі	тис. UAH	7,7	9,7	11,5
Власні доходи бюджету на особу по Україні	тис. UAH	7,5	9,2	--
ЕКОЛОГІЯ				
Викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел	тис. тон	439,7	--	--
Обсяг викидів на особу в Тернополі	кг	2,0	--	--
Обсяг викидів на особу по Україні	кг	53,6	54,2	--

ЗАПРОШУЄМО ДО СПІВПРАЦІ

WELCOME FOR COOPERATION

5 Lystopadova St., Ternopil city
вул. Листопадава, 5, м. Тернопіль

+38 (0352) 25-37-80

ekon_mr@meta.ua

www.rada.te.ua